

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р инж. Иван Георгиев Попов

„Балбок инженеринг-АД”

на дисертационния труд на майор Иван Симеонов Марков

на тема „Усъвършенстване на системата за докладване и предупреждение за ядрени, химически и биологични събития чрез използване на детектори за дистанционно откриване на заразяването”

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор”

в област на висшето образование 9. "Сигурност и отбрана" професионално направление 9.2 "Военно дело", научна специалност 05.12.01 "Организация и управление на въоръжените сили"

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Възможността за използване на ОМУ и възникването на аварии в АЕЦ и промишлени предприятия се превръщат в едно от най – големите предизвикателства пред сигурността в съвременни условия. Това предопределя и вероятността за провеждане операции на формированията от Въоръжените сили на Република България да изпълняват задачите си в условия на ядрено, химическо и биологично заразяване (ЯХБ заразяване). Важно място при такива условия заема проблемът свързан със затрудненото установяване възникването на ядрени, химически и биологични събития (ЯХБ събития), преди те да са въздействали върху силите. Това налага изграждане на способности за детекция и идентификация от разстояние с оглед ранно откриване на опасностите и своевременното предупреждаване на формированията, попадащи в зоните на заразяване. На този актуален проблем е посветен дисертационния труд на м-р Марков, насочен към своевременно откриване на заразяването, привеждане системата за предупреждение и докладване за ЯХБ събития на войските в съответствие с изискванията на регламентиращите документи на НАТО и изпълнение на поетите ангажименти от страната ни към системата за колективна отбрана на НАТО и общата система за сигурност на ЕС.

Основното съдържание на дисертационния труд напълно съответства на темата на дисертацията. Проблемът за ефективността на средствата за откриване на ЯХБ заразяване в процесите на наблюдение, разузнаване, предупреждение и докладване за ЯХБ събития не е изследван в достатъчна степен в теорията на националната сигурност. От изложението в дисертационния труд прави впечатление систематическата последователност в действията на автора – задълбочено анализирани проблемите и несъвършенствата на системата за детекция, идентификация и мониторинг на съществуващата система за предупреждение и докладване

за ЯХБ събития, обосноваване на необходимостта от използване на детектори за дистанционно откриване на ЯХБ заразяване и разкриване на направленията за изграждане на способности за детекция от разстояние, определяне на вида и мястото на дистанционните детектори и оценка на резултатите от интегрирането им в системата за предупреждение и докладване. В този аспект дефинираните изводи и приноси подчертават значимостта на изследвания научен проблем.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Дисертационния труд е самостоятелно научно изследване с отворен характер, което обогатява съществуващи знания и създава база за по-нататъшно задълбочаване изследванията в областта на използване на детектори за дистанционно откриване на ЯХБ заразяване и разкриване на направленията за изграждане на способности за детекция от разстояние.. В него умело и творчески са обединени познания и методи от различни области на науката, имащи отношение към изследвания проблем. Определено може да се каже, че дисертационния труд и постигнатите резултати са лично дело на автора.

От изложеното в дисертационния труд личи задълбоченото познаване от автора на теорията и практиката по функционирането на системата за предупреждение и докладване за ЯХБ събития на войските, както и необходимостта и направленията за усъвършенстване. В резултат е постигната целта – определени са направленията за повишаване на способностите за детекция, идентификация и мониторинг на съществуващата система за предупреждение и докладване за ЯХБ събития.

Представените теоретични постановки и получените резултати съответстват на поставените цел и задачи в дисертационния труд. Основната част от резултатите от дисертационния труд са апробирани на две научни конференции на Национален военен университет “В. Левски”.

В. Търново и една публикация в годишник на Военна академия „Г. С. Раковски“. Посочените в дисертационния труд и автореферата научни - приложни приноси са реални и съществени.

3. Критични бележки

1. След като в изследователските задачи е формулирано „Обосноваване на необходимостта от използване на детектори за дистанционно откриване на ЯХБ заразяване и разкриване на направленията за изграждане на способности за детекция от разстояние“, независимо от направените ограничения беше целесъобразно да се направи кратък анализ и за използване на дистанционни детектори от други страни за радиационно и биологическо заразяване.

2. Целесъобразно беше да се посочи точно коя от апаратурите за дистанционно химическо разузнаване е най-подходяща за внедряване при нас и да се направи ориентиловъчна икономическа обосновка.

Посочените критичните бележки не намаляват достойнствата на дисертационния труд.

4. Заключение

Считам, че дисертационният труд „Усъвършенстване на системата за докладване и предупреждение за ядрени, химически и биологични събития чрез използване на детектори за дистанционно откриване на заразяването“ съответства на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото прилагане за дисертации за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

5. Оценка на дисертационния труд

Като имам предвид до тук изложеното давам **положителна оценка** на дисертационния труд „Усъвършенстване на системата за докладване и предупреждение за ядрени, химически и биологични събития чрез използване на детектори за дистанционно откриване на заразяването“, с

автор майор Иван Симеонов Марков и препоръчвам на научното жури да присъди на авторката образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 9. "Сигурност и отбрана" професионално направление 9.2 "Военно дело", научна специалност 05.12.01 "Организация и управление на въоръжените сили"

Дата: 27.04.2015г.

Член на журито:

доц. д-р /Попов/